

RESOLUCIÓ

4.5.A Prevenció i seguretat

DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ
CIUTAT GARANTISTA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 7 d'abril de 2025, l'interessat va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El dia 14 de desembre, sobre les 00.15 hores, es trobava al carrer del Foc, a l'alçada del passeig de la Zona Franca. En aquella cruïlla hi havia un agent de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) regulant el trànsit de baixada de vehicles des de Montjuïc.
- Transcorreguts més de cinc minuts, i com era una nit molt freda, es va dirigir a l'agent per demanar-li que donés pas als vianants. Aquest va respondre-li amb un gest demanant que esperés.
- El ciutadà va decidir passar i, en baixar de la vorera, va aparèixer un altre agent de la GUB que es va dirigir cap a ell de manera irrespectuosa. Davant d'això, l'interessat li va recriminar la seva actitud fatxenda i prepotent i li va demanar el número d'identificació, sense que se li facilités.
- Com a resultat d'aquella intervenció, l'agent el va denunciar per una infracció de la Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana, consistent a faltar al respecte d'un agent del cos de seguretat en exercici de les seves funcions.

- El dia 28 de febrer de 2025, el ciutadà va presentar un escrit d'al·legacions en què feia constar la seva disconformitat amb els fets i relatava la seva versió del succés.
- Havia rebut una resolució en la qual es desestimaven les seves al·legacions fonamentant-se en la presumpció de veracitat de l'agent policial.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'Àrea de Prevenció i Seguretat per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 14 d'abril de 2025 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 5 de juny de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació donada a l'expedient sancionador, així com les actuacions efectuades per comprovar l'actitud de l'agent policial que va intervenir.

CONSIDERACIONS

1. La versió dels fets que va relatar l'agent denunciant

Tal com indica el procediment intern per tramitar denúncies per infracció de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana (LOPSC), l'agent que va intervenir va confeccionar un comunicat intern en què va descriure els fets succeïts.

En aquest comunicat intern, la versió que ofereix l'agent sancionador difereix de la que expressa l'interessat.

Segons consta al comunicat intern, la matinada del dia 14 de desembre de 2024, a les 00.25 hores, es trobava en el servei R del dispositiu de futbol ajudant altres companys en un encreuament complicat i amb molta densitat de trànsit en aquell moment.

La funció en el punt del carrer del Foc amb el passeig de la Zona Franca era clau llavors per donar prioritat en fase llarga als centenars de vehicles que volien abandonar la muntanya de Montjuïc, invertint la direcció dels carrils per tal que sortís el màxim nombre de cotxes en el menor temps possible.

L'agent es trobava col·laborant juntament amb una caporala de la GUB quan va observar un únic vianant aixecant el braç i cridant de manera enutjada amb la intenció de travessar el carrer.

L'agent se li va acostar i li va demanar paciència perquè en aquell moment sis agents estaven prioritant la sortida de vehicles en obediència a les ordres marcades pel tipus de dispositiu i dels comandaments corresponents, i el va informar que, quan fos possible, se li permetria el pas.

El ciutadà, de manera desafiant, es va dirigir a crits a l'agent amb expressions com ara: *"¿Yo no tengo derecho a pasar o qué?", "Me da igual lo que me digas del Barça, yo voy a cruzar"*.

L'agent li va tornar a explicar pacientment que les ordres en aquell moment eren de donar prioritat a la sortida de vehicles i que s'havia d'esperar, i el va advertir que, en cas que decidís passar, seria denunciat per desobeir les ordres.

Al ciutadà se li va encendre la sang i va començar a cridar: *"Dame tu número", "Tú no eres quién para amenazarme", "Dame tu número que hablaré directamente con tu jefa Noelia que la conozco y le diré que eres un chulo y prepotente"*.

L'agent va facilitar el seu TIP en quatre ocasions i va identificar el ciutadà, informant-lo que seria denunciat per no respectar-lo degudament.

2. Actuacions internes per comprovar els fets denunciats

En l'estudi de la situació plantejada pel ciutadà, la Sindicatura va considerar del tot indispensable que la Unitat de Deontologia i Afers Interns (UDAI) de la GUB tingués coneixement de la situació denunciada, a fi que investigués les circumstàncies en què es van produir els fets. Precisament, un dels objectius d'aquesta unitat policial és contribuir a la prevenció, detecció i investigació de conductes contràries a l'ètica policial o a la legalitat vigent.

La UDAI informa a la Sindicatura que va demanar a la caporala que també prestava el servei amb l'agent denunciant que confeccionés un comunicat intern relatant els fets, ja que estava present. La caporala va reforçar la versió exposada per l'agent.

Així mateix, es va consultar l'aplicació de recursos humans i materials de la GUB i es va comprovar que no hi constava enregistrada cap queixa ciutadana pel tracte dispensat per l'agent que va intervenir.

També en l'informe municipal facilitat a la Sindicatura es destaca que no hi ha acreditats elements objectius que provin un tracte irrespectuós o inadequat per part de l'agent vers el ciutadà.

3. La prevalença de la versió dels agents quan és contrària a la que ofereixen les persones afectades per una intervenció policial

Convé recordar el fet que, davant la manca d'una activitat probatòria suficient per part de la persona denunciada, l'article 52 de la LOPSC disposa el següent:

En els procediments sancionadors que s'instrueixin en les matèries objecte d'aquesta llei, les denúncies, els atestats o els actes formulats pels agents de l'autoritat en l'exercici de les seves funcions que hagin presenciats els fets, amb la ratificació prèvia en el cas d'haver estat negats pels denunciats, constituïran base suficient per adoptar la resolució que sigui procedent, excepte prova en contra i sense perjudici disponibles.

Ara bé, aquesta presumpció de veracitat s'estén als fets infractors constatats. Aquí cal recordar que, **quan es denuncia els agents per un tracte inadequat, les seves declaracions tenen el mateix valor que les de la resta de les parts implicades en els fets**, tot i que siguin agents de l'autoritat. Per tant, no tenen la presumpció de veracitat que sí que opera en altres àmbits, com el de la denúncia.

Per això, quan els agents informen sobre les circumstàncies que envolten uns fets, poden demostrar un interès subjectiu que cal tenir en compte. No vol dir que no diguin la veritat, sinó que **és possible que expliquin els esdeveniments amb la càrrega de subjectivitat pròpia de qui pot ser part perjudicada**, ja que, si es constata la versió del ciutadà, pot tenir conseqüències disciplinàries sobre l'agent.

La Sindicatura de Greuges, però, coneix la dificultat que comporta provar una actitud impròpia dels agents policials quan no es disposa d'elements probatoris, atesa la immediatesa amb la qual s'acostuma a produir.

En aquest cas, aquesta institució no té prou elements per pronunciar-se sobre el tracte que l'agent policial va dispensar al ciutadà. Per aquest motiu, es considera **necessari recordar als agents policials l'obligació que tenen de dispensar en tot moment un tracte correcte i atent a la ciutadania**, ja que són servidors públics.

Convé destacar que els agents de la GUB han de procurar auxiliar i protegir la ciutadania sempre que les circumstàncies ho aconsellin, i facilitar informació completa i tan àmplia com sigui possible sobre les causes i la finalitat de les seves intervencions. Aquesta obligació està recollida a l'article 10.2 b) de la Llei 16/1991, de les policies locals, que considera com a falta lleu la incorrecció de tracte envers la ciutadania.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **no disposem de prou elements per constatar que l'actuació de l'Àrea de Prevenció i Seguretat hagi estat ajustada a dret, pel que fa al tracte que l'agent policial va dispensar al ciutadà**.

Això no obstant, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Àrea de Prevenció i Seguretat** que té l'obligació d'actuar amb absolut respecte en les seves relacions amb la ciutadania, a la qual serveixen.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.